

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 2. An Pontianus absque vi, & fraude, sed tamen ex odio, & animo
nocendi persuadendo Pontio, ne legatum relinquat Cajo, teneatur ad
restitutionem Cajo faciendam?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

tionem tenetur ei, cui eâ viâ colatum non fuit boni, quod alioquin foret illi conferendum; cum iustitiam non violaverit, hoc ipso quòd is, qui impeditur, non habeat jus ad id, à quo impeditur,

96 R. 3. qui alterum per vim, & fraudem impedit à consecutione boni alicujus, quod ex sola liberalitate erat ei conferendum, restituere illi tenetur, quantum æstimabatur illud bonum, à quo fuit impeditus. Ita Molina *citt. D. 727. Lugo D. 18. sect. 5. Vasquez. D. 175. c. 2. Sanch. l. 2. in de calog. c. 22. n. 21. Laym. l. 3. tr. 2. c. 7. Less. dub. 18. assert. 1. Sotus, Navar. Diana, Bannes, Medin, alique contra non nullos apud Eman. Sà v. restitutio, n. 21. & Molinam n. 6. arbitrantes, ad nullam teneri restitutionem impediens à consecutione alicujus boni, quod impedito non est debitum ex iustitia.*

Ratio communis sententiæ est, quia, licet, qui ita impeditur, non habeat jus absolutum ad tale bonum, habet tamen jus conditionatum habendi illud, si alter conferre voluerit, & habet insuper jus absolutum, ne per fraudem, aut vim ei impediatur potentia passiva, quam ipse, & unusquisque habet ad recipiendum à quocumque, quod gratuito titulo voluerit, & potuerit ei conferre: ergo impediens contraveniendo huic juri facit injuriam

R. P. Leonardelli Soc. Jes.

impedito, & contra iustitiam adversus eum delinquit, atque adeò restituere ei tenetur, quantum æstimabatur damnum ita injustè datum. Ex quo constat, falsum esse id, quod adversa pars in contrarium assert, quòd, quodocumque aliquis impeditur à consecutione boni, quod illi ex iustitia non erat debitum, impediens ad nullam restitutionem teneatur.

Ad 2. Q. an Pontianus absque vi, & fraude, sed tamen ex odio, 97 & animo nocendi persuadens Pontio, ne Cajum legatarium instituat, teneatur ad compensationem damni Cajo faciendam? Affirmant non nulli apud Molinam n. 3. cum Paludan, & Richard, id, quod videtur colligi ex l. 1. §. *idem ajunt 2. ff. de aqua pluvia arcend.* ubi dicitur, si quis fodiat puteum in suo proprio agro, præcidatque venas aquæ, quibus in puteum, aut in fontem, alterius fundi aqua dirivabatur, idque in causa sit, ne derivetur, non dari actionem adversus ita præscindentem venas in prædio suo, quando id non fecit, ut noceat alteri, quia usus est jure suo: ergo à sensu contrario, si id animo nocendi fecit &c.

Et ratio dubitandi esse potest, quia in multis animus nocendi alicui facit, ut sit contra iustitiam id, quod aliàs sine eo animo contra iustitiam non esset, nec obligationem

O

nem

nem restituendi afferret, ut fuse probat Lugo *D. 8. de injuriis in gen. sect. 6. & D. 18. sect. 5.*

- 98 Verùm communis sententia negat apud, & cum Molina, *l. c. n. 4.* Lugo, *l. c. n. 98.* Vasq. *tr. de benefic. c. 2. §. 3. n. 127.* Sanch. *l. 2. Consil. c. 2. dub. 49.* Less. *dubit. 18. n. 129.* Palao *Dep. 11. §. 5.* Dian. Adrian. aliisque, qui ad colligandū quādo nam animus nocendi eam obligationem inducat, vel non, hanc generalem regulam statuunt: quotiēs aliquis neque contra justitiam peccaret, neque ad restitutionem teneretur, impediendo collatorem cujuscumque boni, nullo interveniente odio, animoque nocendi; neque etiam peccare contra justitiam, neque teneri ad restitutionem, etsi impediatur ex odio, animoque nocendi; ut adeò quando absque injustitia posset directè vel le illud nocementum inferre, intentionem nocendi, & affectum odii non transferre actum illum in speciem injustitiæ, neque inducere obligationem restituendi.

Etratio regulæ est; quia odium, & animus nocendi in iis rebus, in quibus potest quis alioquin nocere absque injustitia, non est peccatum contra justitiam, sed contra charitatem, ut si judex malefactorum, aliàs morte dignum simul ex odio erga illum, interfici jubeat ob delictum, quod commisit, non peccat contra justitiam, sed solum

contra charitatem: cùm igitur peccatum contra solam charitatem commissum non inducat obligationem restituendi, consequens est, ut qui ex odio, animoque nocendi impedit collatorem beneficii, legati, aut cujuscumque alterius boni in casu, quo, secluso odio nec peccaret contra justitiam, nec ad restitutionem teneretur, etiamsi odium, & nocendi animus in illo eventu interveniat, neque contra justitiam peccet, nec ad restitutionem teneretur.

Cùm ergo Pontianus non peccasset contra justitiam, etsi odium, & animus nocendi abfuisent, eò quòd absque vi & fraude impederit Cajum à consecutione legati nec Cajus jus habuerit ad id, à quo fuit impeditus, consequens est, ut etiam odio, & animo nocendi interveniente, nec contra justitiam peccaverit, nec ad restitutionem sit obligandus. Unde

Ad legem 1. c. cit. & in contrarium relatum R. eam non habere locum in foro conscientiæ: imò neque in foro externo in posito casu de legato, ut notant Molina *l. c. & Navar. in Man. c. 17. n. 71.* Nec argumentum à contrario firmum esse in jure, præcipuè cùm contrarium absolutè dispositum est, prout absolutè dispositum est, te nullam obligationem habere, cùm proprio jure uteris, *l. 1. §. de nique ff. de aqua plu. l. Proculus, & l. flaminium, §. fin. de damno inf.*

Ad